

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 8SŽ/2/2016
Identifikačné číslo spisu: 9016010011
Dátum vydania rozhodnutia: 27.09.2018
Meno a priezvisko: Mgr. Peter Melicher
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2018:9016010011.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Mgr. Petra Melichera a z členiek senátu JUDr. Jaroslavy Fúrovej a JUDr. Eriky Šobichovej, v právnej veci navrhovateľky : MARKÍZA - SLOVAKIA, spol. s r.o., so sídlom v Bratislave, Bratislavská 1/A, IČO: 31 444 873, právne zastúpená : Advokátska kancelária Paul Q, s. r. o., so sídlom kancelárie v Bratislave, Karadžičova 2, IČO: 35 906 464, proti odporkyni : Rada pre vysielanie a retransmisiiu, so sídlom v Bratislave, Palisády 36, v konaní o opravnom prostriedku navrhovateľky proti rozhodnutiu odporkyne č. RP/70/2015 z 22. decembra 2015, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozhodnutie odporkyne č. RP/70/2015 z 22. decembra 2015 p o t v r d z u j e .

Navrhovateľke právo na náhradu trov konania n e p r i z n á v a .

Navrhovateľka j e p o v i n n á zaplatiť súdny poplatok za konanie vo výške 500 eur do 30 dní odo dňa právoplatnosti tohto rozsudku na účet Najvyššieho súdu Slovenskej republiky.

Odôvodnenie

I.

Rada pre vysielanie a retransmisiiu (ďalej len ako „odporkyňa“) rozhodnutím č. RP/70/2015 z 22. decembra 2015 (ďalej len ako „rozhodnutie odporkyne“) ako orgán príslušný podľa § 4 ods. 1 až ods. 3 a § 5 ods. 1 písm. g/ a písm. h/ zákona č. 308/2000 Z. z. o vysielaní a retransmisiiu a o zmene zákona č. 195/2000 Z. z. o telekomunikáciách v znení účinnom ku dňu vydania napadnutého rozhodnutia správneho orgánu (ďalej len ako „zákon č. 308/2000 Z. z.“) postupom podľa § 71 zákona č. 308/2000 Z. z. rozhodla, že navrhovateľka porušila povinnosť ustanovenú v § 34 ods. 1 zákona č. 308/2000 Z. z. tým, že na televíznej programovej službe TV MARKÍZA odvysielala :

1. dňa 22. júla 2015 v čase o cca 20:50:22 hod. komunikát, ktorý bol upútavkou na program Zámena manželiek, o cca 21:15:12 hod. komunikát, ktorý bol upútavkou na program Rodinné prípady, o cca

21:39:11 hod. komunikát, ktorý bol upútavkou na program Twilight sága: Úsvit časť 1, o cca 22:21:41 hod. a o cca 23:15:51 hod. komunikát, ktorý bol upútavkou na program Škorpión, o cca 22:50:12 hod. komunikát, ktorý bol upútavkou na program Dedičství aneb kurvašigutntág, o cca 23:46:51 hod. komunikát, ktorý bol upútavkou na program Enderova hra, t. j. komunikáty, ktoré naplnili definíciu vlastnej propagácie podľa § 37a ods. 2 zákona č. 308/2000 Z. z., a teda reklamy podľa § 32 ods. 1 zákona č. 308/2000 Z. z. bez toho, aby boli na začiatku zreteľne oddelené od iných častí programovej služby tak, aby neboli zameniteľné s inými zložkami programovej služby,

2. dňa 23. júla 2015 v čase o cca 00:10:15 hod. komunikát, ktorý bol upútavkou na program Mechanik zabijak, t. j. komunikát, ktorý naplnil definíciu vlastnej propagácie podľa § 37a ods. 2 zákona č. 308/2000 Z. z., a teda reklamy podľa § 32 ods. 1 zákona č. 308/2000 Z. z. bez toho, aby bol na začiatku zreteľne oddelený od iných častí programovej služby tak, aby nebol zameniteľný s inými zložkami programovej služby,

za čo jej uložila podľa § 64 ods. 1 písm. d/ zákona č. 308/2000 Z. z. pokutu, určenú podľa § 67 ods. 5 písm. a/ zákona č. 308/2000 Z. z. vo výške 4 500 eur.

II.

Proti rozhodnutiu odporkyne podala navrhovateľka riadne a včas opravný prostriedok - odvolanie v rozsahu týkajúcom sa porušenia ustanovenia § 34 ods. 1 zákona č. 308/2000 Z. z. a výšky pokuty, v ktorom sa domáhala preskúmania zákonnosti rozhodnutia odporkyne postupom podľa § 250l Občianskeho súdneho poriadku a žiadala, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len ako „najvyšší súd“) napadnuté rozhodnutie zrušil a vec vrátil odporkyňi na ďalšie konanie.

Navrhovateľka k porušeniu § 34 ods. 1 zákona č. 308/2000 Z. z. v podanom opravnom prostriedku uviedla, že odporkyňa nesprávne aplikovala predmetné ustanovenie § 34 ods. 1 zákona č. 308/2000 Z. z. spôsobom, ktorý nie je akceptovateľný v kontexte posudzovanej situácie, ako ani v kontexte garancií ústavných práv. Výklad a aplikácia práva, musí podľa navrhovateľky, v kontinentálnom právnom systéme predovšetkým vychádzať z písaného textu právneho predpisu. Spôsob výkladu a nachádzanie obsahu právneho predpisu je v prvom rade podriadené základným výkladovým pravidlám slovenského právneho poriadku zakotveným v článku 152 ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky. Štátne orgány nemôžu pri výklade a aplikácii právneho predpisu postupovať svojvoľne spôsobom, ktorý považujú za najlepší/najúčelnejší. Štátne orgány sú predovšetkým viazané vôľou zákonodarcu prejavenu cez právny predpis. Len zákonodarca je oprávnený ustanovovať limity práv, resp. ukladať recipientom práva povinnosti. Uvedené vyplýva aj z garancií právneho štátu podľa článku 1 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a vymedzením oprávnení štátnych orgánov podľa článku 2 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky. Štátny orgán pri aplikácii právnej normy môže realizovať len taký výklad, ktorý sú schopní účastníci právnych vzťahov na základe textu normy predvídať. Ak postupuje štátny orgán pri rozhodovaní o právach a právom chránených záujmoch v rozpore s uvedeným, ide o prekročenie jeho právomoci a porušenie subjektívnych práv recipientov rozhodnutia.

Navrhovateľka mala za to, že v posudzovanom prípade boli z jej strany v rámci vysielania reklamných blokov splnené požiadavky definované ustanovením § 34 ods. 1 zákona č. 308/2000 Z. z.. Rozhodnutie vychádza z extenzívneho výkladu citovaného ustanovenia zákona, ktoré absolútne prekračuje zákonné povinnosti uložené vysielateľom. Tento výklad a aplikácia citovaného ustanovenia zo strany odporkyne je podľa navrhovateľky neudržateľná, značne prekračuje rámec vymedzený zákonodarcom a rozhodnutím sú ukladané navrhovateľke nové povinnosti, ktoré zákon nepredpokladá.

Navrhovateľka ďalej uviedla, že vysielanie reklamy je uplatnením práva na slobodu prejavu podľa článku 26 Ústavy Slovenskej republiky. Je nevyhnutné, aby štátne orgány pri realizácii obmedzenia tohto práva postupovali nanajvýš obozretne, vždy skúmajúc splnenie podmienok pre obmedzenie základného práva v zmysle článku 26 ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky. Požiadavku na oddeľovanie reklamy od iných zložiek programovej služby možno považovať za obmedzenie práva na slobodu prejavu, ktoré je ustanovené zákonom a sleduje jeden z vymedzených cieľov. Pre ústavne konformný výklad a aplikáciu ustanovenia § 34 ods. 1 zákona č. 308/2000 Z. z. (ako zákonný podklad pre obmedzenie práva navrhovateľky) je však potrebné, aby bola dodržaná proporcionalita medzi sledovaným legitímnym cieľom obmedzenia a prostriedkami a formou, akou sa obmedzenie realizuje. Pri obmedzovaní práva je vždy potrebné prihliadnuť aj na všeobecné podmienky obmedzenia práv podľa článku 13 Ústavy Slovenskej republiky. Opatrenia vyžadované od vysielateľov nemôžu byť zjavne neproporcionálne k cieľu sledovanému zákonom. Odporkyňa je oprávnená vyžadovať od navrhovateľky iba také opatrenia,

ktoré zabezpečia dosiahnutie sledovaného cieľa.

Zákon č. 308/2000 Z. z. je v tomto ohľade podľa navrhovateľky minimalistický a nedáva odporkyni priestor na vlastnú úvahu o tom, ako má oddelenie vysielania reklamy od ostatných zložiek programovej služby vyzerat'. Zákon č. 308/2000 Z. z. vyžaduje výlučne len to, aby bola reklama odlišiteľná od ostatných zložiek programovej služby. Navrhovateľka už vo vyjadrení uviedla, že z dôvodu technických problémov neboli odvysielané obvyklé prostriedky na oddelenie reklamy. Skutočnosť neodvysielania obvyklých prostriedkov však podľa navrhovateľky automaticky neznamená porušenie zákona č. 308/2000 Z. z.. Výkladom odporkyne, uvedeným v rozhodnutí, by každá zmena prostriedkov na oddelenie reklamy znamenala automatické porušenie zákona. Navrhovateľka mala za to, že je nevyhnutné posudzovať či vôbec došlo k zameniteľnosti s inými zložkami programovej služby.

Výmedzenie požiadaviek na oddelenie vysielania reklamy od ostatných zložiek programovej služby tak, ako tieto uviedla odporkyňa v rozhodnutí, je podľa navrhovateľky príliš striktné a ide o rozširujúci výklad ustanovenia § 34 ods. 1 zákona č. 308/2000 Z. z.. Navrhovateľka namietala, že takýto výklad a aplikácia citovanej právnej normy nie sú primerané sledovanému cieľu a vo svojej podstate predstavujú obmedzenie práv navrhovateľky nad rámec zákona. Rovnako navrhovateľka poukázala na skutočnosť, že rozhodnutie ako obmedzenie jeho práva na slobodu prejavu nedbá na podstatu a zmysel obmedzovaného práva a povinnosti sú navrhovateľke ukladané nad rámec zákona. Rozhodnutie sa teda podľa navrhovateľky prieči aj ustanoveniam článku 13 ods. 1 a ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky.

Odporkyňa mala podľa navrhovateľky skúmať nielen to, či navrhovateľka dodržala formu (zvukovo-obrazové alebo priestorové prostriedky), ale aj spôsob oddelenia (zreteľne tak, aby reklama a telenákup neboli zameniteľné s inými zložkami). Ten však odporkyňa vôbec neskúmala vo vzťahu k zameniteľnosti. Odporkyňa teda pochybila v tom, keď požiadavku zákonnej povinnosti - „zreteľne ... tak, aby neboli zameniteľné ...“ skúmala iba z pohľadu zreteľnosti bez toho, aby skúmala, či vôbec došlo (mohlo dôjsť) k zameniteľnosti. Navrhovateľka mala za to, že v zmysle § 34 ods. 1 zákona č. 308/2000 Z. z. však na porušenie povinnosti nestačí, aby oddelenie vysielania reklamy a telenákupu bolo nezreteľné. Porušením povinnosti uloženej týmto ustanovením je až situácia, kedy je oddelenie vysielania reklamy a telenákupu nezreteľné až takým spôsobom, že v dôsledku toho došlo k zameniteľnosti reklamy a telenákupu s inými časťami programovej služby. Na to, aby odporkyňa mohla konštatovať takéto porušenie, by však podľa navrhovateľky musela preukázať, že k zameniteľnosti naozaj došlo, čo však nevykonala. To, že reklama nebola oddelená tradičným spôsobom podľa navrhovateľky neznamená, že nebola pre bežného diváka rozpoznateľná. Práve oddelenie tak ako bolo použité navrhovateľkou, obsahujúce údaje o dni a čase vysielania programu a pod., jednoznačne u divákov asociuje, že sa vysielajú upútavky na programy a nie iné zložky programovej služby, takže v žiadnom prípade nemôže dôjsť k zameniteľnosti.

K výške uloženej pokuty navrhovateľka uviedla, že výška uloženej pokuty je doteraz jedna z najvyššie uložených pokút navrhovateľke za porušenie predmetného ustanovenia zákona č. 308/2000 Z. z., a to aj napriek skutočnosti, že závažnosť deliktu nie je vysoká a že neodvysielanie obvyklých oddelovacích prostriedkov bolo spôsobené technickými problémami. Odporkyňa síce v rozhodnutí uviedla, že prípadné technické problémy môžu byť pri výške sankcie zohľadnené, avšak z rozhodnutia podľa navrhovateľky vôbec nie je zrejmé, či odporkyňa uvedenú skutočnosť zohľadnila a v prípade, že nie, z akého dôvodu. Výška pokuty podľa navrhovateľky neodzrkadľuje žiadne skutočnosti uvedené navrhovateľkou v opravnom prostriedku, navrhovateľka teda žiada o primerané zníženie pokuty.

III.

Odporkyňa vo svojom písomnom vyjadrení k podanému opravnému prostriedku navrhla, aby najvyšší súd napadnuté rozhodnutie odporkyne podľa § 250q ods. 2 a § 250d ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku potvrdil. Odporkyňa má za to, že ako príslušný správny orgán v dostatočnej miere zistila skutkový stav vecí, na ktorý správne aplikovala relevantné ustanovenia zákona. Rozhodnutie má všetky náležitosti ustanovené v § 47 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) (ďalej len ako „Správny poriadok“), nevykazuje formálne ani logické nedostatky, je riadne odôvodnené a vychádza zo skutkového stavu zisteného v zmysle ustanovení Správneho poriadku. Navrhovateľka nebola na svojich právach ukrátená rozhodnutím ani postupom správneho orgánu a napadnuté rozhodnutie, ako aj postup správneho orgánu je v súlade so zákonom.

Vo vzťahu k nesprávnej aplikácii zákon č. 308/2000 Z. z., ustanovenia § 34 ods. 1, odporkyňa uviedla, že

Vo vzťahu k výške uloženej pokuty odporkyňa uviedla, že pri určovaní výšky pokuty pristupuje odporkyňa ku každému prípadu individuálne a skúma všetky okolnosti spáchaného správneho deliktu. Vzhľadom na možné zákonné rozpätie je nesporné, že odporkyňa uložila sankciu v spodnej hranici zákonom stanoveného rozpätia. Ako vyplýva z rozhodnutia, výška pokuty bola náležite odôvodnená v súlade s ustanovením § 654 ods. 3 zákona č. 380/200 Z. z. aj so zreteľom na predchádzajúce porušenia navrhovateľky. Odporkyňa pri rozhodovaní o výške uloženej pokuty vzala do úvahy aj navrhovateľkou uvádzané technické problémy, čo sa premietlo do značne nízkej výšky uloženej sankcie v súvislosti s odovysielaním až troch komunikátov v rozpore s ustanovením § 34 ods. 1 zákona č. 308/2000 Z. z..

IV.

Najvyšší súd ako súd vecne príslušný na preskúmanie zákonnosti rozhodnutia odporkyne na základe podaného opravného prostriedku preskúmal napadnuté rozhodnutie odporkyne postupom podľa § 246 ods. 2 písm. a/ v spojení s § 250l ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku a § 64 ods. 6 zákona č. 308/2000 Z. z. a po preskúmaní dôvodov uvedených v opravnom prostriedku a po oboznámení sa s obsahom pripojeného administratívneho spisu, ako aj s obsahom rozhodnutia odporkyne č. RP/70/2015 z 22. decembra 2015, ako aj s obsahom zvukovo-obrazového záznamu, dospel k záveru, že rozhodnutie odporkyne je potrebné potvrdiť.

Podľa § 492 ods. 1 zákona č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok, konania podľa tretej hlavy piatej časti Občianskeho súdneho poriadku začaté pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona sa dokončia podľa doterajších predpisov.

V správnom súdnictve preskúmajú súde na základe žalôb alebo opravných prostriedkov zákonnosť rozhodnutí a postupov orgánov verejnej správy (§ 244 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku).

V prípadoch, v ktorých zákon zveruje súdom rozhodovanie o opravných prostriedkoch proti neprávoplatným rozhodnutiam správnych orgánov, postupuje súd podľa tretej hlavy piatej časti Občianskeho súdneho poriadku (§ 250l ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku). Súd môže vykonať dôkazy nevyhnutné na preskúmanie napadnutého rozhodnutia (§ 250q ods. 1 druhá veta Občianskeho súdneho poriadku).

Podľa § 250l ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku pokiaľ v tejto hlave nie je ustanovené inak, použije sa primerane ustanovenie druhej hlavy s výnimkou § 250a.

V rámci prieskumu zákonnosti rozhodnutí, súd skúma aj procesné pochybenia správneho orgánu namietané v opravnom prostriedku, najmä či procesné pochybenie správneho orgánu je takou vadou konania pred správnym orgánom, mohla mať vplyv na zákonnosť napadnutého rozhodnutia (§ 250i ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku).

Podľa § 4 ods. 1 a ods. 2 zákona č. 308/2000 Z. z., poslaním rady je presadzovať záujmy verejnosti pri uplatňovaní práva na informácie, slobody prejavu a práva na prístup ku kultúrnym hodnotám a vzdelaniu a vykonávať štátnu reguláciu v oblasti vysielania, retransmisie a poskytovania audiovizuálnych mediálnych služieb na požiadanie. Rada dbá o uchovávanie plurality informácií v spravodajských reláciách vysielateľov, ktorí vysielajú na základe zákona alebo na základe licencie podľa tohto zákona. Dohliada na dodržiavanie právnych predpisov upravujúcich vysielanie, retransmisiu a poskytovanie audiovizuálnych mediálnych služieb na požiadanie a vykonáva štátnu správu v oblasti vysielania, retransmisie a poskytovania audiovizuálnych mediálnych služieb na požiadanie v rozsahu vymedzenom týmto zákonom.

Podľa § 32 ods. 1 zákona č. 308/2000 Z. z., reklama na účely tohto zákona je akékoľvek verejné oznámenie vysielané za odplatu alebo inú podobnú protihodnotu vrátane vlastnej propagácie, ktorého zámerom je podporiť predaj, nákup alebo nájom tovaru alebo služieb vrátane nehnuteľností, práv a záväzkov alebo dosiahnuť iný účinok sledovaný objednávateľom reklamy alebo vysielateľom.

Podľa § 34 ods. 1 zákona č. 308/2000 Z. z., vysielanie reklamy a telenákupu musí byť rozoznateľné a zreteľne oddelené od iných častí programovej služby tak, aby neboli zameniteľné s inými zložkami programovej služby; vo vysielaní rozhlasovej programovej služby sa použijú na oddelenie zvukové prostriedky a vo vysielaní televíznej programovej služby zvukovo-obrazové alebo priestorové prostriedky.

Podľa § 37a ods. 2 zákona č. 308/2000 Z. z., vlastná propagácia na účely tohto zákona je činnosť vysielateľa určená na získanie a udržanie pozornosti verejnosti na vlastné vysielanie, programy, tovary alebo služby, priamo spojené s vysielaním a programami; za vlastnú propagáciu sa nepovažuje oznámenie vysielateľa, ktorým informuje verejnosť o vlastnom programe.

Podľa § 64 ods. 1 zákona č. 308/2000 Z. z. za porušenie povinnosti uloženej týmto zákonom alebo osobitnými predpismi rada ukladá tieto sankcie:

- a) upozornenie na porušenie zákona,
- b) odvysielanie oznamu o porušení zákona,
- c) pozastavenie vysielania alebo poskytovania programu alebo jeho časti,
- d) pokutu,
- e) odňatie licencie za závažné porušenie povinnosti.

Podľa § 64 ods. 3 zákona č. 308/2000 Z. z. pokutu rada určí podľa závažnosti veci, spôsobu, trvania a následkov porušenia povinnosti, miery zavinenia a s prihliadnutím na rozsah a dosah vysielania, poskytovania audiovizuálnych mediálnych služieb na požiadanie a retransmisie, získané bezdôvodné obohatenie a sankciu, ktorú už prípadne uložil samoregulačný orgán pre oblasť upravenú týmto zákonom v rámci vlastného samoregulačného systému.

Podľa § 67 ods. 5 písm. a/ zákona č. 308/2000 Z. z. rada uloží pokutu vysielateľovi televíznej programovej služby okrem vysielateľa prostredníctvom internetu od 3 319 eur do 165 969 eur a vysielateľovi rozhlasovej programovej služby od 497 eur do 49 790 eur, ak porušil podmienky na vysielanie mediálnej komerčnej komunikácie vrátane reklamy a telenákupu.

Podľa čl. 19 ods. 1 Smernice Európskeho parlamentu a Rady č. 2010/13/EÚ z 10. marca 2010 o koordinácii niektorých ustanovení upravených zákonom, iným právnym predpisom alebo správnym opatrením v členských štátoch týkajúcich sa poskytovania audiovizuálnych mediálnych služieb (smernica o audiovizuálnych mediálnych službách) (ďalej len ako „smernica“), televízna reklama a telenákup sú ľahko odlíšiteľné a oddelené od redakčného obsahu. Bez toho, aby bolo dotknuté používanie nových reklamných techník, televízna reklama a telenákup sú celkom oddelené od ostatných častí programovej služby, a to vizuálnymi a/alebo akustickými a/alebo priestorovými prostriedkami.

Úlohou najvyššieho súdu v posudzovanej veci je postupom podľa ustanovení tretej hlavy piatej časti Občianskeho súdneho poriadku preskúmať zákonnosť postupu a zákonnosť napadnutého rozhodnutia odporkyne, ktorým bola navrhovateľke uložená pokuta vo výške 4 500 eur podľa § 67 ods. 5 písm. a/ zákona č. 308/2000 Z. z. za porušenie povinností podľa § 34 ods. 1 zákona č. 308/2000 Z. z..

Z obsahu spisového materiálu, ktorý bol predložený najvyššiemu súdu vyplýva, že v predmetnej veci bolo začaté správne konanie oznámením o začatí správneho konania z 29. septembra 2015, ktoré bolo doručené právnenému zástupcovi navrhovateľky 23. októbra 2015 spolu s prepisom skutkového stavu. V administratívnom spise je pripojený zvukovo-obrazový záznam.

Zo spisového materiálu, predovšetkým zo zvukovo-obrazového záznamu obsahujúceho programy, v rámci ktorých boli odvysielané upútavky na programy Zámena manželiek, Rodinné prípady, Twilight sága: Úsvit časť 1, Škorpión, Dědičství aneb kurvahošigitntág a Enderova hra v inkriminovanom čase, teda 22. júla 2015 o cca 20:50:22 hod. (na program Zámena manželiek), o cca 21:15:12 hod. (na program Rodinné prípady), o cca 21:39:11 hod. (na program Twilight sága: Úsvit časť 1), o cca 22:21:41 hod. a o cca 23:15:51 hod. (na program Škorpión), o cca 22:50:12 hod. (na program Dědičství aneb kurvahošigitntág) a o cca 23:46:51 hod. (na program Enderova hra), má najvyšší súd za preukázané, že predmetné upútavky boli odvysielané, tak ako to uvádza odporkyňa vo svojom rozhodnutí.

Rovnako zo spisového materiálu, predovšetkým zo zvukovo-obrazového záznamu obsahujúceho programy, v rámci ktorých bola odvysielaná upútavka na programy Mechanik zabijak v inkriminovanom čase, teda 23. júla 2015 o cca 00:10:15, má najvyšší súd za preukázané, že predmetná upútavka boli odvysielaná, tak ako to uvádza odporkyňa vo svojom rozhodnutí.

Na úvod najvyšší súd uvádza, že odporkyňa ako orgán verejnej správy dohliada na dodržiavanie právnych predpisov upravujúcich vysielanie a retransmisiu a vykonáva štátnu správu v oblasti vysielania a retransmisie v rozsahu vymedzenom zákonom č. 308/2000 Z. z. Jej zákonným poslaním a teda zároveň povinnosťou, je presadzovať záujmy verejnosti a taktiež ochraňovať záujmy verejnosti pred možným negatívnym vplyvom zvukových či zvukovo-obrazových programov vysielaných v dostupných médiách. Ak pri plnení tejto povinnosti dospeje v záveru, že konaním konkrétneho, pozorovaného subjektu došlo alebo dochádza k porušovaniu zákona, je oprávnený podľa § 64 a nasl. zákona č. 308/2000 Z. z. uložiť sankciu.

Povinnosť ustanovená v § 34 ods. 1 zákona č. 308/2000 Z. z. transponuje do právneho poriadku článok 19 smernice. Uvedený článok zakotvuje princíp oddelenia a rozoznatel'nosti reklamy od obsahu

vysielania. Tento princíp je považovaný za jeden z najstarších ako aj najpodstatnejších základov európskej regulácie televízneho vysielania ako takého. Základným účelom tejto zásady je ochrana diváka pred možnou zamenou reklamy za vysielanie iných zložiek programovej služby a teda ochrana diváka pred potenciálnym uvedením do omylu o povahe vysielanej zložky programovej služby. Nezanedbateľným prínosom dodržiavania princípu „oddelenie a rozoznatelnosť“ je tiež ochrana redakčnej nezávislosti a integrity vysielateľa ako aj zabezpečenie „komerčnej neutrality“ vysielateľa a s tým súvisiaca ochrana hospodárskej súťaže.

Novelou smernice z roku 2007 (ktorej konečným výsledkom je kodifikovaná verzia smernice z 10. marca 2010) bol tento princíp prvýkrát prelomený, a to v prípade mediálnej komerčnej komunikácie. V súčasnosti v zmysle príslušných článkov smernice ako aj ustanovení zákona č. 308/2000 Z. z. postačuje v prípade mediálnej komerčnej komunikácie zachovať princíp „rozoznatelnosti“. Zrušenie podmienky „oddelenia“ pre mediálnu komerčnú komunikáciu je logické, z dôvodu zavedenia a definovania inštitútu umiestňovania produktov. Už zo samotnej definície umiestňovania produktov je zrejmé, že pri tomto inštitúte je princíp „oddelenia“ zásadne porušený. Zrušenie princípu „oddelenia“ však platí iba v prípade mediálnej komerčnej komunikácie vo všeobecnosti. V prípade konkrétnych zložiek mediálnej komerčnej komunikácie (napr. umiestňovanie produktov, sponzorovanie, reklama a telenákup) platia osobitné ustanovenia, ak pre tieto inštitúty takéto ustanovenia v smernici, resp. v slovenskom právnom poriadku existujú. Z článku 19 smernice jednoznačne vyplýva, že pre reklamu a telenákup zostal princíp „oddelenia a rozoznatelnosti“ zachovaný v nezmenenej podobe. Túto skutočnosť reflektuje aj platné a účinné znenie § 34 ods. 1 zákona č. 308/2000 Z. z., ktoré okrem novej možnosti priestorového oddelenia ponecháva znenie tohto ustanovenia identické s jeho znením pred účinnosťou novely zákona č. 308/2000 Z. z. zo 14. decembra 2009.

Reklamou všeobecne sa rozumie oznámenie, predvedenie alebo iná prezentácia šírená hlavne komunikačnými médiami majúca za cieľ podporu podnikateľskej činnosti, hlavne podpora spotreby alebo predaj tovaru, výstavby, prenájmu alebo predaja nehnuteľností, predaja alebo využitia práv alebo záväzku, podporu poskytovania služieb, propagácie ochrannej známky.

Zákon č. 308/2000 Z. z. v ustanovení § 34 ods. 1 určuje formu a spôsob uvádzania reklamy. Predmetné ustanovenie je pomerne minimalistické, avšak bez ohľadu na to možno konštatovať, že základnou požiadavkou pre formu a spôsob uvádzania reklamy je, aby reklama bola zreteľne oddelená od ostatných zložiek programovej služby a súčasne, aby nebola zameniteľná s inými zložkami programovej služby. Tieto dva základné princípy, t. j. princíp oddelenia a princíp rozoznatelnosti, musia byť splnené kumulatívne. Citované ustanovenie § 34 ods. 1 už neuvádza konkrétne prostriedky zvukové či obrazové, ktoré je vysielateľ povinný použiť, aby bola reklama dostatočne odlišená. V tejto súvislosti je však nevyhnutné rozlišovať, či sa jedná o programovú rozhlasovú službu (zvukové vysielanie) alebo televíznu programovú službu (obrazovo-zvukové vysielanie). Uvedené je nutné predovšetkým z dôvodu, že pri televíznych (obrazovo-zvukových) programoch je porušenie ustanovenia § 34 ods. 1 zákona č. 308/2000 Z. z. jednoduchšie preukázateľné a nedochádza k problémom výkladu predmetného ustanovenia, či bolo alebo nebolo vysielanie reklamy rozoznatelné a zreteľne oddelené od iných častí programovej služby tak, aby neboli zameniteľné s inými zložkami programovej služby.

Spornou otázkou v konaní je práve správna aplikácia a zákonný výklad ustanovenia § 34 ods. 1 zákona č. 308/2000 Z. z. v súvislosti so záverom rady o povinnosti oddeliť odvysielané upútavky obrazovo-zvukovými či priestorovými prostriedkami od ostatných zložiek programovej služby. Najvyšší súd sa v tomto smere plne stotožňuje so závermi rady a uvádza, že výklad a aplikácia sporného ustanovenie radou boli uskutočnené ústavne konformným spôsobom v súlade s textom a účelom právneho predpisu. Z ustanovenia § 34 ods. 1 zákona č. 308/2000 Z. z. jednoznačne vyplýva, že pre splnenie povinnosti v ňom ustanovenej musia byť dodržané oba princípy (princíp oddelenia a princíp rozoznatelnosti), teda vysielaná reklama musí byť nielen rozoznatelná, ale aj oddelená od ostatných zložiek programovej služby, pričom citované ustanovenie presne stanovuje možné spôsoby oddelenia, ktorými vo vysielaní televíznej programovej služby môžu byť zvukovo-obrazové alebo priestorové prostriedky.

Najvyšší súd ďalej uvádza, že sama navrhovateľka v podanom opravnom prostriedku uviedla, že predmetná reklama nebola oddelená tradičným spôsobom (grafickým logom TV Markíza), čo ospravedlňovala technickými problémami. Tieto technické problémy bližšie nešpecifikovala, a teda absolútne nevyvlúčila možnosť použiť na oddelenie reklamy od inej programovej služby iný ako tradičný spôsob spočívajúci v grafickom logu TV Markíza. Ako už bolo vyššie uvedené, ustanovenie § 34 ods. 1

zákona č. 308/2000 Z. z. taxatívne neuvádza konkrétne spôsoby na oddelenie reklamy od inej programovej služby, a teda na tento účel môžu byť použité rôzne prostriedky, nie len grafické logo TV Markíza, ktorých použitie v inkriminovanom čase by nebolo vylúčené technickými problémami.

Oddelovací prostriedok musí byť s vysielaním reklamy prepojený tak, aby bol recipient bez pochybností oboznámený s tým, že sa jedná o oddelenie reklamy od ostatného vysielania. Aby oddelovací prostriedok splnil túto požiadavku, musí byť s vysielaním komerčného charakteru asociatívny. Recipient musí mať možnosť vytvoriť si asociáciu konkrétneho oddelovacieho prostriedku s vysielaním reklamy. Komunikáty vo forme sponzorského odkazu, ktoré posudzovaným upútavkám bezprostredne predchádzali sú samostatnou zložkou programovej služby, ktorú nie je možné považovať podľa najvyššieho súdu za zvukovo-obrazový predel.

Pokiaľ ide o námietku navrhovateľky, že odporkyňa sa nezaoberala požiadavkou zameniteľnosti, tak najvyšší súd sa stotožňuje s názorom odporkyne, pre splnenie povinnosti stanovenej v § 34 ods. 1 zákona č. 308/2000 Z. z. je nevyhnutné, aby boli dodržané obe podmienky a to kumulatívne. Odvysielaná reklama musí byť nie len rozoznateľná, ale aj oddelená od ostatných zložiek programovej služby. V prípade, že čo i len jedna zo zákonom stanovených podmienok nie je dodržaná, môžeme vylúčiť dodržanie povinnosti obsiahnutej v predmetnom ustanovení, keďže uvedené dve podmienky musia byť splnené zároveň.

Pokiaľ ide o výšku uloženej pokuty, najvyšší súd konštatuje, že odporkyňa v napadnutom rozhodnutí uviedla všetky zákonom stanovené skutočnosti, na ktoré je povinná pri ukladaní pokuty prihliadať a taktiež uviedla zoznam konaní, v ktorých bola navrhovateľke uložená pokuta za porušenie povinnosti podľa § 34 ods. 1 zákona č. 308/2000 Z. z., z čoho vyplýva, že navrhovateľka sa uvedeného porušenia nedopustila prvýkrát. Odporkyňa sa teda v napadnutom rozhodnutí vyčerpávajúcim spôsobom venovala odôvodneniu výšky uloženej pokuty.

Najvyšší súd záverom konštatuje, že navrhovateľka sa svojím konaním nesporne dopustila porušenia ustanovenia § 34 ods. 1 zákona č. 308/2000 Z. z., keď odvysielané upútavky na program Záměna manželiek, Rodinné případy, Twilight sága: Úsvit část 1, Škorpión, Dědičství aneb kurvahošigitntág, Enderova hra a Mechanik zabijak, ktoré naplnili definíciu reklamy, neboli dostatočne rozoznateľne oddelené od ostatných zložiek programovej služby. Navrhovateľka vo svojom odvolaní neuviedla relevantné dôvody, ktoré by vyvrátil porušenie povinnosti stanovenej v § 34 ods. 1 zákona č. 308/2000 Z. z.. Argumenty a tvrdenia navrhovateľky sú účelové a vágne, a nepodložené relevantnými predpismi, či ustálenou súdnou praxou, a teda najvyšší súd sa s nimi nemôže stotožniť.

Keďže v rozsahu navrhovateľkou vymedzených dôvodov nebolo zistené pochybenie pri aplikovaní relevantných zákonných ustanovení odporkyňou, najvyšší súd s poukazom na vyššie uvedené, napadnuté rozhodnutie odporkyne č. RP/70/2015 z 22. decembra 2015 podľa § 250q ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku potvrdil.

O uložení povinnosti zaplatiť súdny poplatok rozhodol najvyšší súd podľa § 2 ods. 4 veta druhá a § 5 ods. 1 písm. h/ zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov v znení neskorších predpisov a položky č. 10 písm. g/ Sadzobníka súdnych poplatkov ako prílohy k uvedenému zákonu v znení účinnom od 1. októbra 2012, podľa ktorého je navrhovateľka povinná zaplatiť na účet súdu súdny poplatok v sume 500 eur za konanie, keďže vo veci nemala úspech.

O náhrade trov konania najvyšší súd rozhodol podľa § 250k ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku v spojení s § 250l ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku tak, že navrhovateľke náhradu trov konania nepriznal, keďže v konaní nemala úspech.

Senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v danej veci rozhodol pomerom hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 1. mája 2011).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.